

Collegebesluit

Collegevergadering: 21 november 2023

Zaaknummer : 1217286
Team : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder : S.A. Meerhoff
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Bestuursovereenkomst tussen gemeente en het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) met betrekking tot de opvang van alleenstaande minderjarige asielzoekers op de Heemsteedse Dreef

Kernboodschap

Op 13 juli jl. heeft de raad besloten om de Heemsteedse Dreef 156 aan te kopen voor de opvang van alleenstaande minderjarige asielzoekers onder begeleiding van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). Voor het in gebruik nemen van opvanglocatie zijn afspraken nodig. Voorliggende bestuursovereenkomst legt de afspraken tussen de gemeente en COA vast en maakt de wettelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden van beide partijen inzichtelijk. Input vanuit het omwonendenoverleg is meegenomen waar mogelijk in de bestuursovereenkomst en de aanvullende werkafspraken.

Besluit B&W

1. In te stemmen met de voorliggende bestuursovereenkomst tussen gemeente en het COA met betrekking tot de opvang van alleenstaande minderjarige asielzoekers (amv) op de Heemsteedse Dreef 156;
2. Het voorgenomen besluit voor te leggen aan de commissie Samenleving om haar zienswijzen kenbaar te maken (B-stuk).

Wettelijke grondslag

Juridisch en beleidskader

Dit besluit wordt genomen op grond van:

- Concept Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (spreidingswet)
- Raadsbesluit Regionaal conceptplan opvang asielzoekers Kennemerland d.d. 8 juni 2023
- Raadsbesluit Toevoegen locatie Heemsteedse Dreef ten behoeve van alleenstaande minderjarige vluchtelingen d.d. 13 juli 2023
- Amendement bij Raadsbesluit d.d. 13 juli 2023
- Uitvoeringsprogramma college Heemstede 2022-2026

Bevoegdheid

Het college is bevoegd tot het nemen van dit besluit op grond van artikel 160 lid 1d van de gemeentewet.

Het college geeft de raad vooraf inlichting over het besluit op grond van artikel 169 lid 4 van de gemeentewet.

Bestuurlijke achtergrond

In het voorjaar van 2022 liep de asielketen vast door de grote instroom van asielzoekers. Het rijk heeft de 25 veiligheidsregio's gevraagd crisis- en noodopvang voor asielzoekers te realiseren. In het bijzonder heeft het rijk gevraagd huisvesting te realiseren voor alleenstaande minderjarige asielzoekers (amv). Inmiddels heeft het kabinet gewerkt aan een wettelijke basis voor de opvang en regionale spreiding van asielzoekers. Het rijk heeft onafhankelijk van de invoering van de Spreidingswet aan de regio gevraagd een plan op te stellen hoe gemeenten kunnen bijdragen aan de asielopvang. Voor de regio Kennemerland geldt een opgave van 2108 opvangplekken. De opvang van amv'ers telt mee in deze taakstelling. Op 8 juni 2023 heeft de raad ingestemd met het gewijzigde raadsvoorstel Regionaal conceptplan opvang asielzoekers Kennemerland met de opgave voor Heemstede om 108 plekken te realiseren.

Op 13 juli 2023 heeft de raad ingestemd met de aankoop van de Heemsteedse Dreef 156 voor de opvang van amv'ers. Op dezelfde raadsvergadering heeft de raad ingestemd met de concept bestuursovereenkomst, met de aanvulling dat er rekening gehouden moet worden met een aanvullend onderzoek naar mogelijke planschade en dat het pand aanvankelijk een maximum aantal van 16 bewoners heeft, dat uitgebreid kan worden na 10 maanden maximale bezetting en overleg met omwonenden en de raad. In de voorliggende bestuursovereenkomst zijn beide aanvullingen opgenomen.

De gemeente Heemstede staat voor een maatschappelijke taak die impact heeft op de woon- en leefomgeving van inwoners. Het huisvesten van mensen die dringend een dak boven hun hoofd nodig hebben, zoals statushouders, vluchtelingen en asielzoekers. We dragen als gemeente graag bij aan een veilige en menselijke opvang. In het uitvoeringsprogramma van het college 2022-2026 is aangegeven dat we vluchtelingen en statushouders willen verwelkomen en goed willen begeleiden. We kijken daarbij gemeentebreed naar locaties waar we de verschillende doelgroepen kunnen huisvesten. In onze zoektocht houden we rekening met de spreiding over Heemstede. En hebben we oog voor de belangen van inwoners. We vinden het onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om voor deze mensen een plek te vinden om te verblijven.

Motivering

Op 13 juli jl. heeft de raad ingestemd om de Heemsteedse Dreef 156 aan te kopen voor de opvang alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv). Het college en het COA sluiten de bestuursovereenkomst over de inzet van het pand als opvanglocatie en leggen afspraken vast over de vestiging van de opvanglocatie.

Afspraken opgenomen in de bestuursovereenkomst zijn (zie bijlage 1):

- De opvanglocatie Heemsteedse 156 wordt uitsluitend ingezet voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen;
- In de opvanglocatie worden aanvankelijk 16 amv'ers opgevangen. Uitbreiding naar 20 amv'ers kan alleen op basis van een evaluatie na 10 maanden van maximale bezetting, overleg met omwonenden en de raad worden besloten;
- De overeenkomst wordt aangegaan voor 5 jaar, met een mogelijkheid tot verlenging van nogmaals 5 jaar. Tussentijdse opzegging is mogelijk met een opzegtermijn van een jaar. In de situatie dat buitensporige verstoringen blijven voortduren kan de opvanglocatie binnen zes maanden gesloten worden;
- Voor de evaluatie levert COA verschillende gegevens aan en verzamelt de gemeente inbreng van belanghebbenden;
- De gemeente kan bij ingebruikname van de opvanglocatie aanspraak doen op een uitkering op basis van het Faciliteitenbesluit van het COA;
- Gemeente en COA maken aanvullende werkafspraken over praktische zaken rondom de verantwoordelijkheden en bevoegdheden, zie bijlage 2.

Maximaal aantal bewoners op basis van evaluatie

In de overeenkomst staat opgenomen dat aanvankelijk 16 amv'ers verblijven in de opvanglocatie met mogelijkheid tot uitbreiding van maximaal 20 vreemdelingen. De voorwaarden om over de uitbreiding te besluiten staat ook in de bestuursovereenkomst opgenomen. Voorafgaand aan het besluit tot uitbreiding vindt een evaluatie plaats, 10 maanden nadat er sprake is van volledige bezetting met 16 amv'ers. Daartoe levert het COA een rapportage aan en verzamelt gemeente de inbreng van belanghebbenden, zoals COA, de bewoners van de Heemsteedse Dreef 156 en de omwonenden. In de bestuursovereenkomst staat dat in de evaluatie in ieder geval de inbreng van omwonenden wordt meegenomen.

Betrekken van inwoners en omwonenden

Voor het opstellen van de bestuursovereenkomst is de gemeente in gesprek gegaan met de omwonenden van de Heemsteedse Dreef 156. Dit is georganiseerd via het omwonendenoverleg, wat inmiddels een vaste samenstelling heeft. In de bestuursovereenkomst wordt verwezen naar de aanvullende werkafspraken. Dit zijn afspraken over de verschillende verantwoordelijkheden van COA en de gemeente over praktische zaken die komen kijken bij de opvanglocatie. COA, gemeente en omwonenden bespreken op dit moment de aanvullende werkafspraken over onder andere veiligheid, geluidsoverlast en het gebruik van de buitenruimte. In de nabije toekomst bespreken we ook het vrijwilligerswerk rondom de opvanglocatie. De aanvullende werkafspraken zijn "een levend" document en kunnen gewijzigd worden naar aanleiding van het omwonendenoverleg of de evaluatie. De opzet en uitvoering van de evaluatie is ook onderwerp van het omwonendenoverleg. Op voorhand is in het omwonendenoverleg afgesproken dat de inbreng van omwonenden voor de evaluatie na 10 maanden volledige bezetting als apart advies aan gemeente wordt aangeboden.

Op basis van de wensen uit het omwonenden overleg zijn de volgende punten opgenomen:

- In de bestuursovereenkomst staat dat vooralsnog enkel 13 en 14 jarige vreemdelingen worden opgevangen. Als de behoefte voor deze groep minder wordt dan kan er ook voor gekozen worden om 15, 16 of 17 jarigen op te vangen.

- In de bestuursovereenkomst staat dat in de evaluatie in ieder geval de inbreng van omwonenden wordt meegenomen;
- In de bestuursovereenkomst staat dat de aanvullende werkafspraken met omwonenden worden besproken en gemaakt;
- Met betrekking tot privacy en het gebruik van de buitenruimte zijn er aanvullende werkafspraken over de opvanglocatie gemaakt;
- In de aanvullende werkafspraken staat opgenomen dat omwonenden via een eigen logboek incidenten kunnen bespreken;
- Met betrekking tot overlast in het algemeen zijn geen aanvullende werkafspraken gemaakt maar geldt de Algemene Plaatselijke Verordening Heemstede 2023;
- In de aanvullende werkafspraken staat opgenomen dat bij ernstige incidenten, zoals gebruikelijk, contact wordt opgenomen met de politie.

Financiën

De financiële consequenties van de aankoop en exploitatie van het pand aan de Heemsteedse Dreef 156 zijn in het besluit van 13 juli jl. verwoord. De voorliggende bestuursovereenkomst en aanvullende werkafspraken tot nu toe hebben geen verdere financiële consequenties.

Samenwerking en communicatie

Sinds het raadsbesluit om de Heemsteedse Dreef 156 aan te kopen voor de opvang van amv'ers is er meerdere keren gesproken met omwonenden en COA via het omwonendenoverleg. Het omwonendenoverleg heeft inmiddels een vaste samenstelling. De overleggen gaan over als de leefbaarheid, veiligheid, invulling van de buitenruimte, de monitoring en evaluatie van de opvanglocatie en de sociale kant van het contact tussen de bewoners en omwonenden. Afspraken over deze onderwerpen worden opgenomen in de aanvullende werkafspraken. Deze werkafspraken kunnen vanuit het omwonendenoverleg gewijzigd en aangevuld worden.

Na elk omwonendenoverleg deelt de gemeente via de digitale bewonersbrief en de Heemsteder een korte terugkoppeling plaats van wat er is besproken op het overleg. Een uitgebreid verslag wordt op de website van de gemeente geplaatst.

Planning/uitvoering

Fase & Besluitvorming	Nov	Dec
College stemt in met voorliggende bestuursovereenkomst. (7 november)		
Commissie (4 december) bespreekt bestuursovereenkomst.		
Raad geeft zienswijze op bestuursovereenkomst (20 december).		
Ondertekening bestuursovereenkomst COA en college.		

Bijlage(n)

1. Bestuursovereenkomst inzake de vestiging van een opvanglocatie op de Heemsteedse Dreef 156 te Heemstede;
2. Aanvullende werkafspraken inzake de vestiging van een opvanglocatie op de Heemsteedse Dreef 156 te Heemstede.